

Uchwała SO-4/0954/193/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 23 kwietnia 2024 r.

**w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Dobrzyca
za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Agnieszka Ząbczyńska
Członkowie: Barbara Dymkowska
Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Dobrzyca sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Dobrzyca za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2024 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Dobrzyca na 2023 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobrzyca na lata 2023-2039 (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
 1. W części opisowej Burmistrz zawarł informację o wykonanych wg działów dochodach wydatkach, dotacjach udzielonych z budżetu oraz informację o wykonaniu wydatków majątkowych według poszczególnych zadań. Wskazano na przyczyny odchyień w realizacji planowanych dochodów i wydatków budżetu. Przedstawione zostały skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, skutki udzielonych ulg, zwolnień oraz umorzeń a także czynności związane z poborem należności, w tym podatków i windykacją zaległości. Odniesiono się do wyniku budżetu, przychodów i rozchodów budżetu, a także stanu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.
 2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono m. in.:
 - dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej), w układzie: plan, wykonanie i procent wykonania;
 - wykonanie planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych;
 - realizację wydatków majątkowych;
 - realizację dochodów według źródeł;
 - realizację dochodów i wydatków dla wydzielonego rachunku środków pochodzących z Funduszu na rzecz pomocy Ukrainie;
 - realizację wydatków z Funduszu Sołeckiego.
 3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający zauważa jednak, że stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich przedstawiony został zaprezentowany w układzie: okres realizacji, łączne nakłady, limit wydatków w poszczególnych latach oraz poniesione wydatki w poszczególnych latach.

Skład Orzekający wskazuje, iż wskaźnikiem, który określałby stopień zaawansowania realizacji danego programu (przedsięwzięcia) wieloletniego mogłaby być relacja poniesionych wydatków na to przedsięwzięcie od początku jego realizacji do dnia 31.12.2023 r. do planowanych łącznych nakładów na to przedsięwzięcie.

W sprawozdaniu przedstawiono również informację o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej. Skład Orzekający informuje, że w rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie ma obowiązku przedstawiania informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej. Elementem obligatoryjnym powyższego sprawozdania jest analiza stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności wykazanych w pkt IV. 1 i 2 uzasadnienia.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Dobrzyca za 2023 rok został wykonany deficytem w wysokości 1.237.090,88 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 6.915.239,73 zł), bowiem:

a) dochody zrealizowano w wysokości 55.365.493,46 zł, co stanowi 101,25% planu, z tego:

- dochody bieżące wykonano w kwocie 46.202.564,93 zł,
- dochody majątkowe wykonano w kwocie 9.162.928,53 zł,

b) wydatki zrealizowano w wysokości 56.602.584,34 zł, co stanowi 91,89% planu, z tego:

- wydatki bieżące wykonano w kwocie 42.344.367,01 zł,
- wydatki majątkowe wykonano w wysokości 14.258.217,33 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym w kwocie 2.300.000,00 zł (100,00% planu). Ponadto Gmina dysponowała:

- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 6.552.554,90 zł, które zostały zaangażowane w budżecie gminy roku 2023 w kwocie 5.470.556,42 zł;
- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 374.658,31 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2023.

Zrealizowane rozchody w wysokości 1.290.000,00 zł (100% planu) dotyczyły spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku wynika, że zadłużenie Gminy Dobrzyca z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosło 16.848.278,00 zł, co stanowi 30,43% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 wynika, że należności wyniosły 1.696.851,78 zł, w tym zaległości – 1.309.121,97 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek zaległości o kwotę 4.095,23 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 ustalono, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 1.182.019,13 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
6. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,96% wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, z późn. zm.) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 wynika, że na koniec 2023 r. powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych wynoszące 1.626,55 zł.
7. W wyniku analizy sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023:
- nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
 - wykazane zobowiązania niewymagalne wraz z wydatkami wykonanymi (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekroczyła plan ustalony w budżecie, co prezentuje niniejsza tabela:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
754	75412	4210	77.600,00	74.725,95	16.400,00	91.125,95	13.525,95
754	75412	4300	42.500,00	42.331,44	400,00	42.731,44	231,44
801	80101	4260	290.356,01	264.930,88	32.856,05	297.786,93	7.430,92
801	80104	4210	55.806,00	55.053,51	887,11	55.940,62	134,62
921	92109	4260	122.306,67	113.855,09	12.461,95	126.317,04	4.010,37
Razem:							25.333,30

W ocenie Składu Orzekającego, zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca.

8. Skład Orzekający zauważa, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	2.500,00	1.410,59
855	85502	4580		3 000,00	2.496,67

W sprawozdaniu (str. 25) Burmistrz odniósł się do przyczyn poniesienia przedmiotowych wydatków.

9. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (w zł)			Wydatki (w zł)		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	45.361,00	45.361,30	85153	1.000,00	1.000,00
75618 (§ 0480)	174.010,00	174.010,93	85154	247.871,00	205.122,76
Razem	219.371,00	219.372,23	Razem	248.871,00	206.122,76

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 */Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania*

budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 29.500,00 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 42.749,47 zł.

Skład Orzekający ustalił, że powyższe środki zostały wprowadzone do budżetu roku 2024 (w przychodach § 905) uchwałą Nr LVI/516/2024 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 19 marca 2024 r. i odpowiednio przeznaczone na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.).

10. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 2.135.486,63 zł (w tym § 0490 – 2.114.186,08 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 2.098.549,91 zł (w tym § 4300 – 1.916.473,76 zł).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 */Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/* zaplanowane zostały środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 199.127,83 zł. Zatem w 2023 roku pozostała niewykorzystana kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 236.064,55 zł.

Skład Orzekający ustalił, że powyższą nadwyżkę środków pochodzących z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Jednostka ujęła w budżecie 2024 roku w przychodach § 905 (uchwałą Nr LVI/516/2024 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 19 marca 2024 roku w sprawie zmiany budżetu na 2024 rok) i przeznaczyła na wydatki w rozdziale 90002 */Gospodarka odpadami komunalnymi/*.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu ujęto informacje o wysokościach zrealizowanych w 2023 roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

- IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły następujące omyłki pisarskie/ uchybienia, przykładowo:

1. Na str. 8 sprawozdania (część tabelaryczna), w podsumowaniu dochodów wykonanych w tabeli podano kwotę 55.365.523,08 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 (Korekta nr 1) wynika, że dochody budżetu wykonano w kwocie 55.365.493,46 zł.
2. Na str. 36 sprawozdania omawiając wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu UE podano, że „*Gmina Dobrzyca wydatkowała środki w rozdz. 75095 § 2950 w kwocie 72 576,-zł jako zwrot dotacji po ostatecznym rozliczeniu projektu pn. „zakup i dostawa komputerów przenośnych na potrzeby realizacji projektu "Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”*”. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 wynika, że wydatki ww. rozdziale planowano i wykonano w § 2957.
3. Skład Orzekający wskazuje, że przepis art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych odnosi się do przedsięwzięć wieloletnich objętych załącznikiem Nr 2 określającego przedsięwzięcia do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, natomiast w sprawozdaniu w części dotyczącej stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich (str. 40-44 sprawozdania „Realizacja przedsięwzięć ujętych w WPF”) pominięto następujące przedsięwzięcia (uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobrzyca na lata 2023-2039 - po zmianach):
 - „Budowa dwóch studni głębinowych na potrzeby socjalno-bytowe mieszkańców Gminy Dobrzyca”, okres realizacji 2023-2024;

- „Budowa mikroinstalacji wiatrowej przy hali widowiskowo-sportowej w Dobrzycy”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Zakup samochodu osobowego dla przewozu uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Fabianowie”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Przebudowa dworu w Trzebinie - poprawa infrastruktury”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Budowa dróg (wraz z odwodnieniem) w Dobrzycy w ramach projektu pn. "Budowa dróg wraz z infrastrukturą techniczną w Dobrzycy" - poprawa infrastruktury drogowej”, okres realizacji 2023-2025;
 - „Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej na budynku oświatowym w m. Dobrzyca ul. Szkolna 4a”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Dobrzyca - poprawa infrastruktury”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Karminiek - poprawa infrastruktury”, okres realizacji 2023-2024;
 - „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Dobrzyca (w m. Dobrzyca i Karminiek) - poprawa infrastruktury”, okres realizacji 2023-2024.
- V. Przedłożona informacja o stanie mienia Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku zawiera dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023. W dokumencie tym zawarto również informacje o innych prawach majątkowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Agnieszka Ząbczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.